

Beleidskompasformulier

Titel:

Besluit tot wijziging van hoofdstuk 18 van het Besluit activiteiten leefomgeving in verband met het uitzonderen van ondernemingen en rechtspersonen met minder dan 250 werknemers

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

- Ondernemingen en rechtspersonen met minder dan 250 werknemers.
- Bevoegd gezag (gemeenten) en omgevingsdiensten die toe zien op de naleving van de verplichtingen van hoofdstuk 18 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en die verplichtingen handhaven.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Het ministerie van IenW, organisaties met 100 – 250 werknemers, toezichthouders bij omgevingsdiensten en de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO).

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

In het kader van het regeldrukreductieprogramma van het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft een werkgroep in de periode januari – juni 2025 onderzocht welke opties er zijn om de regeldruk door de rapportage werkgebonden personenmobiliteit (verplichting die is opgenomen in hoofdstuk 18 Bal) te verlichten. In die werkgroep zaten ondernemers (zowel uit het mkb als de grote bedrijven) en vertegenwoordigers van de VNG, de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en EZ en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De werkgroep heeft een aantal beleidsopties gepresenteerd om de regeldruk te verlichten. Het rapport met die beleidsopties is op 5 september 2025 als bijlage bij een brief van de Minister van EZ aan de Kamer gezonden. De Minister van EZ en de Staatssecretaris van IenW hebben vervolgens dit rapport besproken. Daarbij kwam ook als optie op tafel om organisaties met minder dan 250 werknemers uit te zonderen van de rapportageverplichting. Met name die groep ervaart namelijk een grote regeldruk en vindt het lastig om aan de verplichting te voldoen. Voor de grote organisaties (250 en meer werknemers) speelt dat niet of in veel mindere mate omdat het verzamelen van de benodigde gegevens voor het grootste deel geautomatiseerd is.

Voordat de werkgroep aan de slag ging hebben de ministeries van EZ en IenW gezamenlijk onderzoek gedaan naar de regeldruk. Een onderdeel daarvan was een rondetafelgesprek met verschillende ondernemers. Daarbij kwamen onder andere de problemen aan de orde waarmee het midden- en kleinbedrijf (mkb) te kampen heeft met het voldoen aan de rapportageverplichting.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?

Ondernemingen en rechtspersonen met minder dan 250 werknemers (m.n. midden- en kleinbedrijven) ervaren grote regeldruk door de rapportageverplichting die is opgenomen in hoofdstuk 18 Bal. Uit onderzoek is gebleken dat die organisaties het lastig vinden om de gegevens die gerapporteerd moeten worden, te verzamelen.

- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De organisaties met 100 – 250 werknemers hebben veelal geen geautomatiseerde systemen waaruit de gegevens kunnen worden gehaald die moeten worden gerapporteerd. Om die reden moeten ze de gegevens vaak handmatig verzamelen en verwerken. Dat levert voor die groep aan organisaties veel regeldruk op. Voor grote organisaties speelt dat niet of veel minder omdat die wel geautomatiseerde systemen hebben waarmee de vereiste gegevens relatief makkelijk verzameld kunnen worden.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

58% van de doelgroep die nu onder hoofdstuk 18 Bal valt (organisaties met 100 of meer werknemers) heeft minder dan 250 werknemers. Het gaat om in totaal 4620 organisaties.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Volgens de huidige regels moeten organisaties met 100 of meer werknemers jaarlijks rapporteren over de zakelijke en woon-werkmobiliteit van hun werknemers. Uit onderzoek blijkt dat de groep met 100 – 250 werknemers daarmee problemen ondervindt en veel regeldruk ervaart.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De problemen die organisaties met 100 – 250 werknemers ondervinden bij het voldoen aan de rapportageverplichting blijven dan in stand. Ook de regeldruk voor die groep blijft in stand.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Ondernemingen en rechtspersonen met minder dan 250 werknemers uitzonderen van de jaarlijkse rapportageverplichting. De rapportageverplichting is onderdeel van regels in hoofdstuk 18 Bal waarmee wordt beoogd de CO₂-uitstoot door zakelijke en woon-werkmobiliteit met 1,5 megaton te verminderen. Dat doel moet in 2030 worden bereikt. Door de uitzondering wordt het reductiedoel verlaagd tot 1,2 megaton. De resterende 0,3 megaton wordt met andere maatregelen (waaronder hoger percentage biobrandstoffen) gecompenseerd.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Klimaatactie en eerlijk werk en economische groei

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het doel kan alleen worden bereikt door een kleine wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).
Het gaat om aanpassing van bestaand beleid en niet om nieuw beleid en realisatie van nieuwe doelen.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

De enige kansrijke beleidsoptie is het wijzigen van artikel 18.11, tweede lid, onder c en d, van het Bal. Daarin moet "minder dan 100 werknemers" worden vervangen door "minder dan 250 werknemers".

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

n.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De wijziging van het Bal heeft gevolgen voor ondernemingen en rechtspersonen met 100 tot 250 werknemers. Het betreft met name de midden- en kleinbedrijven. Het gaat om in totaal 4620 organisaties. Deze organisaties hoeven na de wijziging niet meer jaarlijks te rapporteren over de zakelijke en woon-werkmobiliteit. Eerder is ingeschat dat de totale jaarlijkse administratieve lasten (vanaf het tweede jaar) door de regels van hoofdstuk 18 Bal circa 2,7 miljoen euro bedragen. Voor organisaties met 100 – 250 werknemers bedragen die lasten circa 1,6 miljoen euro (58% van het totaal, zie ook antwoord bij vraag 1c). Op basis van de ervaringen in het eerste rapportagejaar (2024) kan worden gesteld dat de inschatting van de administratieve lasten aan de lage kant is geweest. De feitelijke besparingen zullen naar verwachting dus hoger uitvallen.

De wijziging in het Bal leidt niet tot andere of grotere nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Het gaat alleen om het wijzigen van de doelgroep die jaarlijks moet rapporteren over de werkgebonden personenmobiliteit. Wel wordt het reductiedoel van de regels van hoofdstuk 18 Bal verlaagd van 1,5 Mton naar 1,2 Mton CO₂ in 2030. Maar dat heeft geen gevolgen voor klimaatverandering omdat het verschil wordt gecompenseerd met andere maatregelen die zijn afgesproken met de Minister van KGG. Zie de brief van 16 september 2025 van de Minister van KGG (https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2025D39508&id=2025Z16986)

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Regeldruktoets en bedrijfseffectentoets

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

- a) Wat is het voorstel?

Wijziging van artikel 18.11, tweede lid, onder c en d, van het Bal. Daarin moet "minder dan 100 werknemers" worden vervangen door "minder dan 250 werknemers".

- b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

Het doel van het voorstel (uitzonderen van organisaties met 100 – 250 werknemers) kan alleen worden bereikt door het wijzigen van artikel 18.11 Bal. Het voorstel leidt tot een aanzienlijke vermindering van de regeldruk bij deze doelgroep. Dat belang weegt ruimschoots op tegen het nadeel dat het doelbereik van de regelgeving kleiner wordt en daarmee de potentiële CO2-reductie die kan worden bereikt. Maar in dit nadeel is voorzien in compenserende maatregelen die worden getroffen buiten hoofdstuk 18 Bal. Zie de brief van 16 september 2025 van de Minister van KGG (https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?did=2025D39508&id=2025Z16986)

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

n.v.t.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

Artikel 23.9 van de Omgevingswet regelt dat binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van die wet en vervolgens na vijf jaar aan beide kamers der Staten-Generaal een verslag wordt gezonden over de doeltreffendheid en de effecten van de Omgevingswet in de praktijk. Deze evaluatiebepaling is ook van toepassing op de regelgeving die op de Omgevingswet is gebaseerd, zoals het Bal.